

maatschappijleer 2 CSE KB

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Examens (CvE) op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet CvE de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examiner en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examiner en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examiner. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Examens van toepassing:

- 1 De examiner vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examiner en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;

- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
 - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
 - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
 - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
- NB1 Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.
- NB2 Als het College voor Examens vaststelt dat een centraal examen een onvolkomenheid bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.
Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk nadat de onvolkomenheid is vastgesteld via Examenblad.nl verstuurd aan de examensecretarissen.
Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:
- NB
- a. Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
 - b. Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden WOLF-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Een onvolkomenheid kan ook op een tijdstip geconstateerd worden dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt. In dat geval houdt het College voor Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 56 scorepunten worden behaald.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Politiek en beleid

1 A

2 **maximumscore 1**

Partij A: PvdA

Partij B: VVD

Partij C: CDA

Opmerking

Alleen een scorepunt toekennen indien alle drie de antwoorden juist zijn.

3 B

4 C

5 C

6 B

7 **maximumscore 2**

het bestuur van het land/nationaal bestuur

het bestuur van de provincie/provinciaal bestuur

het bestuur van de gemeente/gemeentebestuur

indien drie antwoorden juist

2

indien twee antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

Vraag	Antwoord	Scores
8	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="280 248 1323 280">• Voorbeeld van een juist argument tegen (één van de volgende): 1 <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="331 286 1323 472">– De positie van de volksvertegenwoordiging wordt aangetast. / In het Nederlands parlementair stelsel nemen de leden van de Tweede Kamer namens de kiezers beslissingen. Als de kiezers zich direct kunnen uitspreken over bepaalde politieke kwesties dan wordt de beslissingsbevoegdheid van het parlement ondergraven. <li data-bbox="331 479 1323 548">– De politieke besluitvorming wordt vertraagd: het organiseren van een referendum kost veel tijd. <li data-bbox="331 555 1323 624">– Tegenstanders wijzen erop dat politieke kwesties vaak te ingewikkeld zijn om door kiezers beoordeeld te kunnen worden. <li data-bbox="331 631 1323 701">– Er bestaat gevaar voor manipulatie door bijvoorbeeld eenzijdige berichtgeving van de media. <li data-bbox="331 707 1323 741">– Het leidt tot versnippering van de politieke besluitvorming. <li data-bbox="331 748 1323 857">– Kiezers stemmen tegen een voorliggend onderwerp of strijdpunt uit ongenoegen over andere zaken; andere zaken die er niet direct betrekking op hebben. <li data-bbox="331 864 1323 936">– Burgers moeten kiezen uit ‘ja’ of ‘nee’, men kan niet kiezen uit allerlei variaties/er is geen nuancering mogelijk. 	
	<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="280 981 1323 1012">• Voorbeeld van een juist argument voor (één van de volgende): 1 <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="331 1019 1323 1052">– Kiezers hebben direct invloed op het politieke proces. <li data-bbox="331 1059 1323 1169">– Verkleining van de kloof tussen kiezers en politici; door de burger daadwerkelijk invloed te geven zal het vertrouwen van de burgers in de politiek toenemen. <li data-bbox="331 1176 1323 1245">– Van de zijde van de burgers kan de belangstelling voor politieke besluitvormingsprocessen/een bepaald vraagstuk toenemen. <li data-bbox="331 1252 1323 1400">– Maatschappelijke groeperingen of burgers die in het parlement/gemeenteraad een minderheid hebben, kunnen door een referendum een meerderheid van de burgers achter hun standpunt krijgen. 	
9	A	
10	C	
11	B	
12	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="280 1711 1323 1742">• 3 1 <li data-bbox="280 1749 1323 1780">• 5 1 	
13	D	

Vraag	Antwoord	Scores
14	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • Kenmerk: een pressiegroep probeert de politieke besluitvorming te beïnvloeden • Milieudefensie voldoet daaraan, omdat Milieudefensie de Tweede Kamer/de politiek probeert te overtuigen niet voor de megastallen te kiezen/voor het verbieden van megastallen te kiezen 	1 1
15	maximumscore 2	
	Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (twee van de volgende): <ul style="list-style-type: none"> – lobbyen bij politieke besluitvormers/(Tweede) Kamerleden/ministers – een demonstratie tegen megastallen organiseren – (verschillende vormen van) openlijke actie – oproepen tot een boycot van niet-biologisch vlees/vlees uit megastallen – inschakelen van de media/de openbaarheid zoeken – advertentiecampagne 	
	per juist antwoord	1
16	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • bij de eerste zin van tekst 6: 5 • bij het versterken van de positie van vrouwen: 2 / 5 	1 1
17	A	
18	B	
19	B	
20	D	
21	C	
22	A	
23	B	

Criminaliteit en rechtsstaat

24 A

25 C

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

26 maximumscore 1

Abortus is/blijft in Liechtenstein bij de wet verboden, terwijl in Nederland abortus (onder bepaalde voorwaarden) is toegestaan.

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen als beide juiste antwoordelementen (verboden in Liechtenstein, maar (onder bepaalde voorwaarden) niet verboden in Nederland) worden genoemd.

27 B

28 A

29 C

30 C

31 maximumscore 1

(maximaal) 1 jaar hechtenis/cel

32 B

33 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord:

- Boete **wel** betalen, want in de grondwet staat dat alle mensen gelijk behandeld moeten worden/voor de wet gelijk zijn 1
- en daarom vind ik dat het niet toegestaan kan worden dat gelovige mensen/sommige mensen (op basis van geloof) zich niet aan de wet hoeven te houden/anders behandeld worden 1

of

- Boete **niet** betalen, want in de grondwet staat dat er vrijheid van godsdienst is 1
- en daarom vind ik dat iemand zijn/haar geloof vrij/zonder beperkingen moet kunnen uitoefenen. Als daar bij hoort dat iemand op de sabbat geen ID bij zich mag dragen, dan moet dat toegestaan worden 1

Opmerking

Geen scorepunt toekennen aan een argument dat niet aansluit op het genoemde grondwetsartikel.

Vraag	Antwoord	Scores
34	maximumscore 2	
	a: 3	
	b: 1	
	c: 2	
	d: 3	
	indien vier antwoorden juist	2
	indien drie of twee antwoorden juist	1
	indien minder dan twee antwoorden juist	0
35	maximumscore 1	
	Wetboek van Strafrecht (één van de volgende):	
	– diefstal en inbraak met geweld	
	– diefstal en inbraak zonder geweld	
	– valsheid in geschrift	
	– heling	
	– witwassen	
	– vernieling en beschadiging	
	– vernieling aan auto	
	– discriminatie	
	– bedreiging	
	Opiumwet (één van de volgende):	
	– drugsmisdrijven: harddrugs	
	– drugsmisdrijven: softdrugs	
	Wegenverkeerswet (één van de volgende):	
	– rijden onder invloed	
	– joyriding	
	<i>Opmerking</i>	
	<i>Het scorepunt alleen toekennen als alle drie de antwoorden juist zijn.</i>	
36	maximumscore 1	
	Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:	
	– Het echtpaar kan (meer) gevoelens van angst en onveiligheid krijgen.	
	– Het echtpaar kan emotionele en geestelijke schade ondervinden.	
	– Het echtpaar kan zich hierdoor (meer) beperkt voelen in zijn bewegingsvrijheid.	
	– Het rechtsgevoel van het echtpaar kan zijn aangetast / het echtpaar kan last hebben van morele verontwaardiging.	
37	maximumscore 2	
	• 2	1
	• 4	1

Vraag	Antwoord	Scores
38	B	
39	C	
40	B	
41	A	
42	A	
43	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none">• Het is een sociaal probleem omdat (één van de volgende): 1<ul style="list-style-type: none">– (veel) mensen de overlast (vandalisme, drankmisbruik, geluidsoverlast, zwerfvuil) van hangjongeren onwenselijk vinden.– (veel) mensen last hebben van de hangjongeren/schade ondervinden van de overlast door hangjongeren.– mensen vinden dat er actie moet worden ondernomen om de situatie te veranderen / mensen laten weten dat de wijk Stadshagen overlast heeft van hangjongeren.• Het is een politiek probleem omdat (één van de volgende): 1<ul style="list-style-type: none">– het onderwerp op de politieke agenda staat / de VVD vragen over de overlast van hangjongeren stelt aan het College.– (de politieke partij) de VVD zich met het onderwerp bezighoudt.– handhaven van de openbare orde en het verschaffen van veiligheid voor de burgers tot de basisfuncties van de staat behoren (en de overlast van hangjongeren de openbare orde en de veiligheid/het veiligheidsgevoel van de burgers bedreigt).	
44	maximumscore 1	
	Juiste antwoorden zijn (één van de volgende): <ul style="list-style-type: none">– vandalisme, want als zaken kapot gemaakt worden, kost het herstel geld– het achterlaten van zwerfvuil/gebroken glas, want het (extra) opruimen hiervan door schoonmaakdiensten kost geld	
	Ook goed rekenen: <ul style="list-style-type: none">– drankmisbruik, want onder invloed van drank maken mensen zich eerder schuldig aan strafbare gedragingen met materiële gevolgen, zoals vandalisme.	
45	C	
46	B	

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per school in het programma WOLF.
Zend de gegevens uiterlijk op 3 juni naar Cito.

6 Bronvermeldingen

afbeelding 1	www.groenlinks.nl
tekst 1	naar: de websites van PvdA, VVD en CDA van 14 december 2011
tekst 2	www.hardinxveld-giessendam.nl van 20 januari 2012
tabel 1	www.sargasso.nl van 3 maart 2011
tekst 3	naar: www.d66.nl van 6 december 2011
tekst 4	naar: www.ad.nl van 19 oktober 2011
tekst 5	naar: www.parool.nl van 3 februari 2012
afbeelding 2	naar: de Volkskrant van 1 december 2011
tekst 6	naar: www.fnvbouw.nl van 4 juli 2011
tekst 7	naar: www.telegraaf.nl van 4 januari 2012
tekst 8	naar: www.trouw.nl van 18 december 2011
tekst 9	naar: www.at5.nl van 16 september 2011
tekst 10	naar: de website van de Nationale Ombudsman van 19 juni 2012
tekst 11	naar: www.spitsnieuws.nl van 16 februari 2011
tekst 12	naar: www.telegraaf.nl van 1 maart 2012
tekst 13	naar: de Volkskrant van 19 november 2011
tekst 14	naar: Spits van 10 november 2011
tekst 15	naar: www.refdag.nl van 30 januari 2012
tekst 16	naar: www.trouw.nl van 5 juli 2011
tekst 17	naar: www.depers.nl van 18 februari 2012
tabel 2	naar: Centraal Bureau voor de Statistiek van 23 december 2011
tekst 18	naar: www.nu.nl van 29 mei 2011
tekst 19	naar: de Volkskrant van 22 november 2011
tekst 20	naar: www.telegraaf.nl van 4 januari 2012
tekst 21	naar: www.spitsnieuws.nl van 13 december 2011
tekst 22	naar: www.nu.nl van 15 april 2010
tekst 23	naar: de Volkskrant van 15 december 2011
tekst 24	naar: www.vvdzwole.nl van 20 april 2012